

המכללה האקדמית נתניה
בית הספר למשפטים

שאלון בחינה במשפט עברי
תשע"ב, מועד א

המרצה: ד"ר יוסי גרין

משך הבחינה: שלוש שעות. **לא תינתן** תוספת זמן.
יש לענות על **כל** השאלות.

יש להסתמך על המקורות ולצייןם. **טיעונים ללא מראה מקומות או לא צויינו כאילו לא נכתבו.**

כל התשובות לא תעלינה על **ארבעה עמודים.**
מותר שימוש בכל חומר עזר.

יש לכתוב **בכתב ברור.** תשובה בכתב שאינו ניתן לקריאה תיפסל.

שאלה ראשונה (50 נקודות):

ששה מחיילי פלוגה ג ביחידה נבחרת בפיקודו של מפקד הפלוגה עידו, יצאו לפעולה בשטח האויב. הפעולה הסתבכה והכח נכנס לשדה מוקשים לא מסומן. עידו וסגנו נפצעו קשה ושני חיילים נהרגו. השנים האחרים נערכו להגנה עצמית מוקפים בחיילי האויב. אודי, מפקד כח החילוץ מתחבט אם להיכנס ולחלץ את הצוות ולהסתכן בקרב העלול להסתיים בהרוגים רבים או להניח לעידו וסגנו וחבריהם ליפול בשבי. הוא מתייעץ עם המח"ט המורה לו לסגת. אודי מחליט בניגוד להוראות המח"ט לנסות לחלץ את הצוות. הוא מסתבך בקרב ולאחר שחמישה מאנשיו נהרגו הוא מורה לאחרים להתפנות.

א. הוריו של סגן יואב שנהרג בנסיון החילוץ מבקשים ממך – קודם שיפנו לערכאות - חוות דעת האם חייב היה אודי על פי הדין העברי לנסות ולחלץ את הצוות (12 נקודות)? הערה: התעלם/התעלמי מהפרת המשמעת.

ב. 1. הנח/הניחי כי עידו וסגנו הפצועים וכן שני החיילים נפלו בשבי. החיילים הופרדו זה מזה. ניתן לחלץ בפעולה נועזת את עידו, אך לא את חבריו. אודי מתחבט לצאת לפעולה. (9 נקודות).

2. הנח/הניחי כי עידו וסגנו נפטרו מהפצעים, אחד החיילים חילץ עצמו וחזר לשטח ישראל ואילו חברו נפל בשבי. האם תשתנה תשובתך לשאלה ב.1 (3 נקודות)?

3. הנח/הניחי כי בשבי נפלה בכירה במוסד. את שחרורה מתנים השובים בשחרור מחבלים כבדים. ראש המוסד מבקש לדעת על עמדת הדין העברי קודם שיגבש המלצתו לראש הממשלה. מה דעתך (5 נקודות)?

ג. 1. הנח/הניחי כי עידו חולץ מהשבי והועבר ישר לבית החולים. הוכנס לחדר ניתוח, אך לא התעורר. הוא מונשם ומוזן ע"י זונדה. כעבור חודש משלא נצפה שיפור במצבו מבקשים הוריו לנתקו מהמכשירים. רעייתו מתנגדת. הרופא המטפל מבקש לברר קודם שיחליט מה מורה הדין העברי (7 נקודות)?

2

1875

2. האם תשתנה תשובתך אם עידו הוגדר כצמח (2 נקודות)?

3. האם תשתנה תשובתך אם הניתוק מתבקש ממכשיר ההזנה (3 נקודות)?

4. הנח/הניחי כי עידו נפטר על שולחן הניתוחים. ועדה של משרד הבריאות קבעה כי המוות אירע בשל סיבוך נדיר ולא בשל רשלנות הרופאים. אלמנתו איננה מקבלת את הקביעה ומגישה תביעה. בית הדין מקבל את הקביעה של הועדה ופסק בהסתמכו על פוסקי דורנו כי האלמנה איננה זכאית לפיצוי. האלמנה מבקשת לערער. מה סיכויי הערעור להתקבל (9 נקודות)?

שאלה שניה (55 נקודות):

ראובן, בנם בן השבע עשרה של אחי ואפרת, נזקק להשתלת מח עצם. בסריקה של עשרות אלפי אנשים לא נמצא תורם מתאים. לפיכך הציעו הרופאים לאפרת כמוצא אחרון להרות על מנת ללדת אח מציל. הגילוי הובהר לה כי גנטית קיימת טכנולוגיה המאפשרת לבדוק את העובר בתחילת ההריון אם הוא מתאים להיות תורם לכשיוולד (=אח מציל). ההסתברות כי יתאים נעה סביב כ- 25%. היות ואפרת בסוף תקופת הפוריות, סביר להניח כי אם העובר לא יתאים להיות תורם, יהיה עליה להפילו ולנסות להרות שוב עד שתהרהר עובר שיתאים להציל את ראובן.

א. אפרת מתלבטת כיצד לנהוג. לאודי אין לבטים שכן לדעתו יש לעשות הכל להצלת ראובן. מה תייעצ/תייעץ לאפרת (16 נקודות).

ב. לאפרת נודע על קיומה של בדיקת טרום השרשה ולפיה ניתן לבדוק תא אחד מהביצית המופרית קודם החזרתה לרחם, כך שתוחזר רק ביצית מופרית שתפתח לעובר שיתאים להיות תורם. דא עקא, לשם כך על אפרת להרות בדרך של הפריה חוץ גופית, המחייבת טיפול מקדים להשריית ביוץ, פרוצדורה הכרוכה במקרים נדירים בסיכון חיים. האם תשתנה תשובתך לשאלה א. נמקי (12 נקודות)?

ג. הנח/הניחי כי אביה של אפרת חלה במחלה ניוונית של המוח (=המחלה חשוכת מרפא, אך אינה מסכנת חיים). אחת האפשרות לעכב את התפתחות המחלה היא השתלת רקמת עובר שיופל (בהפלה יזומה) בין השבוע השמיני לשבוע השנים עשרה להריון. אפרת אינה יכולה לראות בסבלו של אביה. לפיכך היא מחליטה להרות במטרה מוצהרת להפיל את העובר. אביה מתנגד. כיצד לדעתך על אפרת לנהוג (15 נקודות)?

ד. הנח/הניחי כי לאחר שאביה של אפרת שמע מד"ר אלדד בחתונה שנכחו בה כי אפרת הרתה כדי להצילו כעס עליה מאד והודיע כי לא יסכים להשתלה. אפרת מבקשת לתבוע את ד"ר אלדד בבית הדין הרבני. באיזו עילה היא יכולה לתבוע אם בכלל ומה סיכויי התביעה (12 נקודות)?

ב ה צ ל ח ה

2